

Domov>Iskanje pravnih strokovnjakov>Vrste pravniških poklicev

Vrste pravniških poklicev

Slovaška

Na tej strani je na voljo pregled pravniških poklicev na Slovaškem. Tožilci Sodniki Odvetniki Pravni svetovalci Notarji

Pravniški poklici – uvod

Tožilci

Organizacija

Državno tožilstvo Slovaške republike je neodvisen državni organ, ki ga vodi **generalni tožilec**. Državno tožilstvo v okviru svojih pooblastil štiti zakonite pravice in interese posameznikov, pravnih oseb in države.

Državno tožilstvo Slovaške republike ima svoje ločeno proračunsko poglavje v državnem proračunu.

Status in vloga državnega tožilstva ter generalnega tožilca sta urejena z **ustavo Slovaške republike** (člen 149) in **zakonom o državnem tožilstvu št. 153/2001**, ki ureja tudi pooblastila generalnega tožilca in drugih tožilcev. Zakon ureja tudi organizacijo in upravljanje državnega tožilstva. Status, pravice in obveznosti tožilcev so opredeljeni v **zakonu o tožilih in tožilih pripravnikih št. 154/2001**.

Hierarhična struktura

Kot organ, ki varuje zakon, mora biti **državno tožilstvo** organizirano hierarhično. Državno tožilstvo zagotavlja enotno uporabo zakonov in druge splošno veljavne zakonodaje ter enotno uporabo kazenske politike.

V okviru državnega tožilstva je vzpostavljena hierarhija tožilcev, ki so vsi podrejeni generalnemu tožilcu.

Pooblastila

Med pooblastila državnega tožilstva spadajo:

kazenski pregon posameznikov, ki so osumljeni storitve kaznivih dejanj, in nadzor nad spoštovanjem zakonov pred uvedbo kazenskega pregona in v predhodnem postopku;

nadzor nad zakonitostjo krajev in pogojev pridržanja oseb, ki jim je bila odvzeta prostost ali katerih prostost je bila omejena na podlagi odločbe sodišča ali drugega pooblaščenega državnega organa;

izvajanje pooblastil v sodnih postopkih;

zastopanje države v sodnih postopkih, kadar tako določa zakon;

v obsegu, ki ga določa zakon, nadzor nad zakonitostjo ravnanja vseh organov javne uprave;

sodelovanje pri pripravi in izvajanju ukrepov za preprečevanje kršenja zakonov in druge splošno veljavne zakonodaje;

pomoč pri odpravljanju vzrokov in pogojev kriminalnih dejavnosti ter pri preprečevanju in zatiranju kriminala;

pomoč pri pripravi zakonodaje (sodelovanje v zakonodajnem postopku);

izvajanje vseh drugih nalog, ki jih določa poseben zakon ali akt ali zakonito razglašena mednarodna pogodba.

Naloge

Državni tožilec in posamezni tožilci izvajajo vse naloge v okviru pooblastil državnega tožilstva ter pri izvajanju svojih nalog in obveznosti uporabljajo vsa razpoložljiva zakonska sredstva. Njihova dolžnost je, da:

po svoji najboljši vednosti in veri izvajajo ustavo Slovaške republike, ustavne zakone, zakone, zakonito razglašene mednarodne pogodbe in drugo splošno veljavno zakonodajo;

spoštujejo in varujejo človekovo dostojanstvo ter temeljne človekove pravice in svoboščine ter se izogibajo vsem oblikam diskriminacije;

ščitijo javni interes;

ravnajo samoiniciativno, pošteno, nepristransko in brez nepotrebne odlašanja.

Hierarhija

Organizacijski sistem državnega tožilstva Slovaške republike sestavljajo naslednji **organi**:

Generalno tožilstvo je najvišji organ, ki vodi sistem sodnega pregona. Generalno tožilstvo obsega:

specializirano tožilstvo, ki je odgovorno za odkrivanje in pregon primerov korupcije in organiziranega kriminala;

vojaški oddelek generalnega tožilstva;

regionalna tožilstva (8), ki so nadrejena okrožnim tožilstvom v svojih regijah, ter osrednji urad vojaškega tožilstva (1), ki je nadrejen okrožnim uradom vojaških tožilstev;

okrožna tožilstva (55) in okrožni uradi vojaških tožilstev (3).

Ministrstvo za obrambo je pristojno za zagotavljanje potrebnega gradiva in finančnih virov za vojaški oddelek generalnega tožilstva ter vse urade vojaških tožilstev.

Sedež generalnega tožilstva je v Bratislavi.

Sedeži in **področja okrožij** podrejenih tožilstev ustrezajo sedežem in okrožjem zadevnih sodišč. Vendar sedeži in krajevna pristojnost ne ustrezajo upravnim ozemeljski delitvi države.

Tožilci izvajajo svoje naloge v okviru **službenega razmerja**, ki se sklene ob njihovem imenovanju. Generalni tožilec imenuje tožilce na **tožilske položaje brez časovne omejitve**. Tožilci morajo ob prevzemu položaja izreči brezpogojno prisego.

Kvalifikacije

Tožilci morajo biti **slovaški državljani** in izpolnjevati naslednje **pogoje**:

na dan imenovanja morajo biti stari najmanj 25 let;

imeti morajo diplomu iz prava;

biti morajo popolnoma poslovno sposobni;

ne smejo biti vpisani v kazensko evidenco in imeti morajo sloves poštenosti, da lahko ustrezno izvajajo svoje naloge;

brezhibno morajo obvladati slovaški jezik;

imeti morajo stalno prebivališče v Slovaški republiki;

ne smejo biti člani političnih strank ali gibanj;
opraviti morajo tožilski izpit;
izraziti morajo pisno soglasje za imenovanje na mesto tožilca na določenem tožilstvu.
Kandidati, ki želijo postati tožilci na **vojaškem tožilstvu**, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
kot poklicni vojaki morajo določeno obdobje služiti v vojski;
biti morajo imenovani ali povišani na mesto oficirja ali generala;

v skladu z ustreznimi zakonodajami morajo biti imenovani za izvajanje nalog na vojaškem tožilstvu.

Za tožilski **izpit** se lahko prijavi samo **tožilec pripravnik** na državnem tožilstvu. Prosta mesta za tožilce pripravnike se zapolnijo z izbirnim postopkom.

Za tožilski izpit se skladno z zakonom štejejo tudi **pravosodni strokovni izpit, odvetniški izpit in notarski izpit**.

Napredovanje na položaj tožilca predstojnika ali na višji položaj v tožilstvu je mogoče samo na podlagi **izbirnega izpita**.

Za začasno napotitev tožilca na izvajanje nalog na drugem tožilstvu je potrebna njegova privolitev. Tožilci so lahko premeščeni na drugo tožilstvo samo, če privolijo v premeščitev, se prijavijo za premeščitev ali so premeščeni na podlagi disciplinskega ukrepa zoper njih.

Generalni tožilec lahko **razreši** tožilca, če je slednji preganjan zaradi naklepne kaznivega dejanja ali če je bil zoper njega uveden disciplinski postopek zaradi dejanja, ki bi lahko privedlo do njegove odstavitve s funkcije tožilca.

Službeno razmerje tožilca se lahko **prekine** samo iz razlogov, ki jih določa zakon.

Vloge in pristojnosti

Tožilec je pooblaščen za nadzor nad spoštovanjem zakonov pred pregonom in v predhodnem postopku. Pri izvajanju svojih nadzornih nalog imajo tožilci pooblastila, da:

izdajajo zavezujoča navodila uslužbencem policije pred začetkom kazenskih postopkov, med preiskavo in skrajšano preiskavo kaznivih dejanj ter določajo

roke za obravnavo zadev; vsa navodila morajo biti dokumentirana v ustreznih spisih;

zahtevajo spise, dokumente, gradivo in poročila o stanju policijske preiskave, kadar se je pregon že začel, da bi ugotovili, ali je policija pravočasno uvedla pregon in ali pri tem ravna pravilno;

sodelujejo v policijskih ukrepih, izvajajo posamezne preiskovalne dejavnosti ali opravljajo celotno preiskavo ali skrajšano preiskavo in v vseh primerih izdajajo odločbe; pri tem mora tožilec ravnati skladno z zakonom; pritožbe zoper odločbe tožilcev se lahko vlagajo enako kot pritožbe zoper odločbe policije.

zadevo vrnejo policiji z navodilom, naj dopolni preiskavo ali skrajšano preiskavo, in pri tem določijo rok; tožilec obdolženca in oškodovanca obvesti, da je bila zadeva vrnjena;

prekličejo nezakonite ali neutemeljene odločbe policije in jih nadomestijo s svojimi odločbami; tožilec se lahko v roku 30 dni odloči prekiniti kazenski pregon

ali prenesti zadevo na drugo instanco, če tožilec nadomesti odločbo policije s svojo odločbo, razen na podlagi pritožbe, ki jo je vložila upravičena stranka;

zoper odločbo tožilca in odločbo policije se lahko vložijo pritožbe; tožilec lahko izdaja tudi zavezujoča navodila za uvedbo preiskave ali skrajšane preiskave.

Samo **tožilec** lahko:

vloži obtožnico;

sklene dogovor z obdolžencem o njegovi krivdi in kazni ter sodišču predloži v odobritev ustrezn predlog o tem;

opusti kazenski pregon;

prekine ali začasno prekine kazenski pregon;

odobri spravni postopek ali predsodno poravnavo in prekine kazenski pregon;

odredi zaseg obdolženčevega premoženja in določi, kateri osebni predmeti ne smejo biti zaseženi, ali prekliče takšen zaseg;

zavaruje terjatev oškodovanca, jo prekliče ali delno prekliče oziroma iz nje izloči določeno postavko;

odredi izkop trupla;

zaproši za soglasje za kazenski pregon ali pripor osebe v primeru, za katerega je potrebno soglasje nacionalnega sveta Slovaške republike, sodnega sveta Slovaške republike, ustavnega sodišča ali Evropskega parlamenta;

sodišču predloži predlog za priprtje obdolženca ali podaljšanje trajanja pripora;

vloži predlog za zahtevo, da se obdolženec vrne iz tujine;

izvaja predhodno preiskavo v postopkih izročitve, razen če zakon določa drugače;

na podlagi zahteve pristojnega tujega organa sodišču predloži predlog za začasn zaseg premoženja posameznika, zoper katerega v tujini teče kazenski pregon, če je del tega premoženja na ozemlju Slovaške republike.

Kadar tožilci izvajajo **pooblastila nadzora nad zakonitostjo krajev pridržanja oseb, ki jim je bila odvzeta prostost ali katerih prostost je bila omejena**, morajo zagotoviti, da:

so posamezniki pridržani samo na podlagi odločbe sodišča ali odločbe drugega pooblaščenega državnega organa, in sicer v policijskih celicah ali ustanovah za pridržanje, odvzem prostosti, varstveno obravnavo, varstveno rehabilitacijo mladih prestopnikov, bolnišnično zdravljenje ali institucionalno zdravljenje;

se spoštujejo zakoni in druga splošno veljavna zakonodaja.

V **civilnih postopkih** lahko tožilec:

vloži predlog za uvedbo civilnega postopka za:

varstveno rehabilitacijo mladoletnega prestopnika v primeru osebe, stare od 12 do 14 let, če je storila kaznivo dejanje, ki se po kazenskem zakoniku kaznuje z dosmrtno zaporno kaznijo;

odločitev o nezakonnosti stavke ali odpuščanja delavcev;

odločitev o neveljavnosti prenosa državnega premoženja na podlagi zakona o dokazovanju izvora premoženja v primeru privatizacije, zakona o pogojih za prenos državnega premoženja na druge osebe ali zakona o upravljanju državnega premoženja;

preverjanje zakonitosti odločb upravnega organa v primerih, kadar pritožba, ki jo je vložil tožilec, ni bila uspešna;

razveljavitev nezakonite odločbe občine, če občina sama ni razveljavila svoje odločbe, potem ko je to zahteval tožilec;

sodeluje v tekočih civilnih postopkih v zvezi s:

poslovno sposobnostjo;

razglasitvijo osebe za mrtvo;

vzgojo mladoletnih oseb;

skrbništvom;

vpisi v poslovni register;

stečaji in prestrukturiranjem.

Kadar tožilec nadzoruje skladnost ravnanja organov javne uprave z zakoni in drugo splošno veljavno zakonodajo, lahko **nadzira zakonitost:**

splošno veljavne zakonodaje, ki jo izdajo organi javne uprave;

notranjih upravnih pravil, ki jih organi javne uprave izdajo zaradi izpolnjevanja javnih upravnih nalog; odločb o različnih zadevah s področja javne uprave; ukrepov organov javne uprave pri izdajanju notranjih upravnih pravil in odločb na področju javne uprave.

Sodniki

Organizacija

Sodno osebje

[Glavni administrator – strokovni sodelavec](#) (382 Kb)

[Sodni tajnik](#) (295 Kb)

[Višji sodni uradnik](#) (460 Kb)

[Strokovni sodelavec sodnika vrhovnega sodišča](#) (291 Kb)

Odvetniki

Pravne zbirke podatkov

Več informacij je na voljo na [spletišču](#) slovaške odvetniške zbornice.

Pravni svetovalci

Pravne zbirke podatkov

Več informacij je na voljo na [spletišču](#) slovaškega centra za pravno pomoč.

Notarji

V Slovaški republiki morajo notarji imeti **diplomo s področja prava**.

Dolžnost notarja je, da izvršuje preventivna pravosodna pooblastila in izdaja overjene uradne dokumente.

Nadzor nad notarji izvaja ministrstvo za pravosodje.

Notarji morajo biti člani **notarske zbornice** Slovaške republike.

Pravne zbirke podatkov

[Spletišče notarske zbornice](#) zagotavlja zgolj intranetno podporo za notarje. Dostop je **brezplačen**, obseg informacij, ki so na voljo za iskanje, pa je omejen.

Podatkovna zbirka zagotavlja dostop do:

javnih registrov,

seznama notarjev (kontaktni podatki, znani jeziki, odpiralni čas),

zakonodaje.

Zadnja posodobitev: 18/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.